

EDINOST

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob **torkih, četrkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obujno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 2.50
za tri mesece . . . 7.50
za pol leta . . . 12.50
za vse leto . . . 22.50
Na naročbe brez priložene naročilnice se
ne jemlje števila.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 22 v. n.,
v Gorici po 22 v. n. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 22 v. n., v Gorici 24 v. n.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Vedno dosledni.

Včerajšnji „Mattino“ pravi v svojih „pa-
berkih“ iz minolega tedna, da goji le malo
spoštovanja do strank v našem mestnem
sboru. Ne vemo sicer, kaj je pritrlo našega
„Mattino“ do te, iz njega ust gotovo jako
čudne izjave, to pa vemo, da je „Mattino“
to pot pravo pogodil. Mi beležimo hvaležno
to izjavo poluurnega lista, da se ne dr-
zemo gojiti nade, da bi omenjena in povsem
umestna opaska bila sad nastavega boljšega
spoznanja, ampak menimo temveč, da jo je
porodilo kako hipno nadahnenje, došlo od kje
drugi.

Ako prav razumemo „Mattino“ izjavo,
hotel je menda ta list povedati, da sti naši
italijanski stranki postali — smešni. In skoro
da je tako. Kraj vse svoje drznosti, svojega
fanatizma in svoje nestrpnosti so radikalna go-
spoda vendar le res — smešni. Ako se ve-
likanska večina tako vede nasproti mali,
neznatni in onemogli manjšini, kakor se je
vedla v zadnji seji mestnega sveta, potem
postaja ta večina zares smešna.

Italijanska gospoda v mestnem sboru se
sicer (vsaj po imenu) dele v dve stranki: v
radikalno in konservativno. A na nalo sra-
moto moramo priti, da mi nimamo nika-
kega kriterija, da bi mogli določiti, kje je
meja med obema strankama. Naše oko ne
more opaziti nikjer te meje, kolikor se do-
staje na del — in vse, kar jih loči, obstoja
v osebnih nasprotjih in pa v večji ali manjši
odkritostrdnosti. In če se tudi tu pa tam malo
popraaskajo, store to le tako zavoljo lepšega
in ob manj važnih gospodarskih vprašanjih.
Ob važnih političnih in narodnih
vprašanjih pa ne vidimo nikjer razlike med
konservativci in radikali: proti sodešlanom
slovenske narodnosti stoje vsi kakor jeden
mož.

Kdo bi utegnil misliti, da to soglasje
med obema strankama sloni na kakem kom-
promisu; neposnavatelj naših razmer bi si
utegnil to soglasje tolmačiti tako, da držijo
konservativci radikale na uzi, siloč jih, da
se pokore konservativnim in smernejšim na-
zorom vsaj do neke meje. Kaj pa da! Soglasje
med obema strankama se pri nas dosega
tako, da se konservativci brezpo-
gojno udajajo radikalcem. In zato
nosijo konservativci ogromni del smešnosti
na svojih ramah.

Smešni so radikali v svoji srditosti proti
Slovincem, a še veliko smešnejši so „konser-
vativci“, katerim nedostaja popolnoma lastnih
nazorov. Ob volitvah proglašajo pač svoj
program v bobnehih frazah, v njih praktičnem
postopanju pa ni nikjer niti sledu o kakem
lastnem programu. Vse njih konservativni
program obstoja v tem, da korakajo po-
gumno mož pri možu z — radi-
kalei, svojimi „nasprotniki“. In potem reci
kdo, da niso smešni ti naši konservativci!

PODLISTEK.

52

Kmetaki upor.

Spisal August Senoa. Preložil I. P. Planinski.

Neko popoldne prve dni meseca julija
stopi ban Peter s svojim avakom, grbastim
Gašparjem Alapičem, v sobo svoje žene go-
spe Barbare, katera je, sede na škripi, marno
prela in predé živo razgovarjala se z gospo
Jeleno Tahijevo. Redkokodaj je ban letoval
v Zagrebu, ali to pot mu niso dali drugače
važni državni posli.

— Da ste mi zdravi, mila gostinja, po-
zdravi ban Jelena; nadejam se, da vam je
zdravje dobro v mojih dvorih.

— Dobro, gospod Peter, ker sem dobila
savetišče v vaših dvorih, a prijaznost moje
mile posestrime, gospe Barbare, je storila, da

„Il Mattino“ je rekel te dni, da goji le
malo spoštovanja do naših italijanskih strank
— nam pa se je izjaviti odkrito, da ne go-
jimo prav nikakega spoštovanja do takorvane
konservativne stranke. Kako neki?

Konservativni stranki — ako je v resnici
konservativna — bila bi vendar dolžnost,
blažiti nasprotja zavračajoč razbrzdane radi-
kale, kadar isti skačejo preko ojnice, in opo-
minjajo jih, da stvari ni smeti tirati do
ekrajnosti. O takih prilikah, kakršna je bila
zadnja mestna seja, ko so strasti, jeza in
uškodni fanatizem priklopili do vrhunca, morali
bi konservativci možato poseči v razpravo
ter z mirno, blagohotno besedo miriti in bla-
žiti. Taka bi bila naloga pravi, zaresni kon-
servativni stranki.

O tej nalogi nima pojma naša konser-
vativna stranka in zato jej odrekamo pravico,
nazivati se konservativno. To je ravno ano-
malija v naših razmerah, da imamo stranko,
konservativno po imenu, a radikalno po
svojih dejanjih.

Kako naj bi gojili spoštovanje do stranke,
katera — v strahu pred svojimi radikalnimi
nasprotniki — nima nikdar poguma, da bi
zastavila svoj glas v prilog tlačenim, katera
molči doledno v očigled vsem vnebovpi-
jočim krivicam.

Tudi v zadnji seji nismo čuli od strani
konservativcev blage in pomirljive besede.
Nismo je čuli svaroče besede v obrambo
razsodb najvišjih sodišč; nismo čuli opomina,
da ustavni zakoni veljajo tudi za Slovence.
In kako lahko bi se bili oglašali, ne da bi
se bili s tem pregrešili proti italijanskemu
čutstvom? prebivalstva tržaškega! Kajti v
tej seji je bilo razpravljati o zgolj kultur-
nem vprašanju, ki ni v nikaki zvezi s
politiškimi praskami. Kako lahko bi bili za-
klicali: Ne zapirajte Slovincem poti do omike,
ne odrežite jim tega, kar jim gre po božjih
in človeških postavah!

Ali oni so molčali; molčali so ti mo-
žje v očigled vsemu prisiranju razsodb av-
strijskih sodišč in avstrijskih zakonov —
molčali so, da se sicer kaj radi ponašajo se
svojim avstrijskim patrijotizmom. Konser-
vativni možje in avstrijski patrijotje so molčali,
ko se je na nečuten način žalil duh avstrij-
ske mišl — duh jednake pravice za vse;
niso jo pogodile besede v prilog zmernosti,
v prilog bratske ljubezni, v prilog pravice.

Molčali so to pot, kakor molče vsikdar
o silnih prilikah.

Molčali so med razpravo; pri glasovanju
pa — in to je nečuten škandal — so se ti
junaki lepo pridružili večini, proti sporazum-
ljenju in za nasilstvo.

Taka konservativna stranka je nesmisel
v političnem življenju, taka stranka je po-
sobljena protislovje in nedoslednost; taka
stranka nima nikake pravice do obstanka.

sem za trenotek pozabila hude rane, ki so
mi jih prizadejali zli ljudje.

— Vaše rane moje rane, odgovori ban;
a Gašo pripomni veselo:

— Prihajava vprašat, plemenita gospa,
ali je gospod Tahi že skuhal zdravilo za to
bolečino. Vi boste hitro ozdraveli, gospa Jela,
ker ste Zrinjske krvi in krepke naravi, ali
moj dragi avak — salva auctoritate banali
— zalotel se je z glavo v te proklete so-
sedake zidove, da se mu še sedaj pozna
obrunek na čelu, kakor meni na hrbtu.

— Brate! vzroji Barbari in zardi, čemu
te šale?

— Pusti ga, reče ban mirno, tega jezika
ne izgladiš ti nikdar.

— Res je, gospod avak, nasmeje se Ala-
pič, kakor tudi ne mojega hrbta. Kakor me
je Bog dal, tak sem.

— Nu pustimo sedaj šalo, nadaljuje ban;

In vendar smo napisali na čelo temu
članku: Vedno dosledni! Da, dosledni
so ti naši konservativci v svoji nedoslednosti;
dosledni so v svojem klečeplazenju pred radi-
kale; dosledni so v svoji mržnji do nas Slo-
vincem; dosledni so ti „konservativci“ v svojem
trudu in svojem prizadevanju za židovsko-libe-
ralna in italijansko-radikalna načela; dosledni
so v tem, kar je v nasprotju s pravim kon-
servativizmom — dosledni so v podiranju mostov,
preko katerih bi mogli priti do miru med po-
samičnimi narodnostmi.

V vsem tem so dosledni naši konser-
vativci, a ta njih doslednost jim ne prinaša
nobene časti.

Ali je klavzula o vinski carini škodljiva? Kje je Dalmacija?

Stvarni popravi poslance Luginje v seji poslanske
zbornice dne 19. maja 1894.

Visoka zbornica! Njegova ekscelencia g.
minister za trgovino je zatrdil v današnjem
svojem govoru, da imajo naša vina po uve-
denju klavzule o carini za vino boljše cene
nego popred, ter da se je izvažanje naših vin
v Italijo pomnožilo.

Temu nasproti si dovoli naj stvarno
konstatovati, da — če se je tudi v posamič-
nih slučajih in pri čisto malih množicah do-
segla boljše cena — se na tem ni zahvaliti
zmanjšanju carine; pač pa moramo pripisati
uvedenju klavzule o vinski carini, da iste
vrati istrskega terana, ki se je popred mo-
gla prodajati po 15, 18 in celo po 20 gl.
hektoliter, ni možno po uvedanju klavzule
prodati nad ceno 10½ do 12 gl., nadalje si
dovoli naj stvarno konstatovati, da, med
tem ko je uvoz italijanskih vin od 30.000
hektolitrov pred uvedenjem klavzule narasel
na najmanj 800.000 hektolitrov po uvede-
nju klavzule, se je izvoz naših vin v Italijo
pomnožil od kakih 6000 na kakih 8000 hek-
tolitrov, da je torej naš izvoz tako ničev
sedaj kakor je bil popred. (Prav res!)

Nadlje je Njegova ekscelencia, govoreč
o Lloydu, rekel, ako sem prav čul, da se
gradi nov parnik za hitro vožnje na črti
Trat-Kotor, in da se s tem Dalmacija, katera
se je, tako se vidi, malo preveč od-
maknila od Avstrije, zopet približala za
24 ur vožnje.

Temu nasproti moram stvarno konstatova-
ti, da se Dalmacija, neizvzemši Kotor,
sedaj čuti veliko bližje Avstriji, nego v oni
dobi, ko so tam pripomočje neke njegovi ek-
scelenci gotovo poznane smeri, samogospo-
darili izvestni elementi, in da se
sedanja oddaljenost Dalmacije le tistim more
videti večja, kateri pozabljajo, da se oddalno
pristanišče (A ne morda tržaško? Opomba
stavčeva.) v Dalmaciji nahaja na dokaj pre-
makljenih tleh, in da stoji sedaj bližje, sedaj dalje
od tu, in da je torej ni možno smatrati kot
nepremično točko za gotova merjenja daljav.

midva zares prihajava k vam, gospa Jelena,
kakor je Gašo v šali dejal. Povejte nama,
ali vam je gospod Tahi kaj sporočil, ali je
bil pred kraljem, da se pritoži, ali je kaj
pisal o naših zadevah?

— Nič, čisto nič ne vem, odgovori Je-
lena, sicer pa menim, da skoro pride, ker mi
je iz Ogrske pisal, da pojde pred kralja, in
ako do 8. julija ne dobim pisma, naj ga vse-
kako čakam v Zagrebu, a danes je že de-
setega.

— Dobro, reče Peter, potemtakem skoro
pride; prinese li dobre ali slabe vesti, to
vedi Bog, ker se je tudi Ambrož pred kra-
ljevasko svetlostjo pritožil zoper vas.

— Eh tega mi ni strah, reče Gašo in
zamahne z roko, saj ti je zuana bajna žival,
ki je na pol lev na pol kača — takov ti je
Tahi, kača in lev. On se ne boji ničesa.
Vrag je vrag. Zgrabil bo on celo samoga

Oglaš se račune po tarifu v petitu; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega tiskovnih vrstic.
Poslana osmrtnice in javnoznanja, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spr-
ajma upravnistvo ulica Caserma 13.
Odpri reklamacije se prosto pošiljajo.

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica)
Predsednik javlja, da mu je došel dopis, s
katerim se pozivlja poslanska zbornica, da iz-
vrši volitve v letošnje delegacije. Predsednik
naznanja na to, da postavi volitev v delega-
cije na dnevni red najbrže prihodnji petek.

Ministrski predsednik knez Windisch-
grätz ustane zatem, da odgovori na interpe-
lacio poslancev Wrabetza in tovarišev radi
propovedij župnika dr. Deckerta v predmestju
Weinhaus. (Glej „najnovejša vesti“ v današ-
njem zjutranjem izdanju.) Državno pravdni-
štvo je sicer zaplenilo „Odenas“, a ni našlo
razloga nadaljnjemu postopanju proti župniku
Deckertu. Istotako ni imel ordinarijat raz-
loga, da bi na podlagi cerkvenih zakonov
mogel postopati proti župniku. S tem odpade
tudi vladi vzrok, da bi kaj ukrenila o tej
zadevi.

Nemško liberalni listi so jako nezado-
voljni s tem odgovorom. Zlasti „N. Fr. Pr.“
se repenči, češ, čemu je trebalo obradati se
do višjih cerkvenih oblasti, saj smo vsi jednaki
pred posvetnimi postavami! Isti list očita mi-
nistrskemu predsedniku, da se je boječe iz-
ogibal jedru stvari. Po tem odgovoru — zdi-
huje „N. Freue Presse“ — zadobé župnik
Deckert in njega prijatelji še več poguma.
Slednji povprašuje omenjeni liberalni list,
kaj bi se bilo zgodilo, ako bi bil Deckert
tako drzno „hujkal“ proti veleposvetu? —
Uboga „N. Fr. Presse“, kakaj zavija stvari?
Pred postavo smo res vsi jednaki in v tem
slučaju so oblasti proti župniku Deckertu vr-
šile svojo dolžnost v polni meri. Ali ni dr-
žavno pravdnistvo zapričelo preiskavo? In kaj
naj bi bilo storilo, ko ni moglo najti razloga,
da postopa proti župniku? Ali zahtevajo go-
spoda, da bi se tudi naše oblasti posluževale
recepta Kološvareškega sodišča — da naj bi
obsojila ne dolžnega? A to vemo, da bi
kaj takega ugajalo židovskim liberalcem; saj
so tako želje povsem dostojne nazorov laži-
liberalizma.

Poslanci Sokol in tovariši interpelirajo
naučenega ministra radi neke naredbe dožel-
nega šolskega sveta za kraljevino Čuško,
glasom katere morajo okrajni šolski nadzor-
niki svojim poročilom o prošnjah za podelitev
izpraznjenih učiteljskih mest pridejati tudi ru-
briko o političkem vedenju učitelja.

Posl. Bärnreither in tovariši izro-
čajo predlog zadevajoč postopanje pred obrt-
nimi sodišči kot dodatek k postavi o civilnem
kazenskem redu. Ta predlog se je izročil
justičnemu odskoku.

Posl. Hauck stavi vprašanje do načel-
nika tiskovnega odseka radi neke peticije
društva „Deutscher Volksverein“, ker so se
zaplenile tiskovine, v katerih so bili doslovno
objavljeni podatki iz državnega zbora. Ker
načelnika tiskovnega odseka ni bilo v zbor-
nici, odgovori isti na to vprašanje pozneje.

kralja za grlo. In Bator mu je prijatelj. Kralj
Maksimilijan je v velikih škripih. Vraga on
prša, je li tako ali tako prav, njemu je oni
pravi, ki je z njim. Ergo mislim, da prinese
gospod Ferko polno torbo neprilic našim na-
sprotnikom. Nu, dragi ban in svak, pojdiva.
Za zbor je še sila posla in posvetovanja.

— Da, z Bogom, Barbara, z Bogom go-
spa Jelena, reče ban, in kakor hitro pride
Ferko, naj se koj zgleda pri meni.

— Stoj, gospod Peter, vstavi Barbara
odhajajočega bana, Jelena bi rada s teboj
še nekaj govorila.

Ban postoji, a Jelena vstane, odpre ve-
liko skrinjo in vzame iz nje zastavo od rdeče
avile, z zlatom vezeno. Na jedni strani ima
grb Erdüda, na drugi troje malih grbov, zna-
kov kraljevine Dalmacije, Hrvaške in Sla-
vonije.

(Dalje prih.)

Na to se je začela razprava o predlogu da se zasnije permanenten justični odsek. Poročevalec dr. Bärnreither naglašala, da se odnosi civilne pravde pri nas taki, kakor nikjer drugod v Evropi. Srednji in nižji slojevi se niti ne morejo posluževati sedanjega postopanja v to, da bi prišli do svoje pravice. Sedanje predloge za preosnovo civilnega zakonika odgovarjajo modernim zahtevam. Ker pa ni mogoče razpravljati o njih že v tem sedanjem zasedanju, treba imenovati permanentni justični odsek, da iste dobro prouči.

O najnovejši zaupnici grofu Hohenwartu piše „Slovenec“: „Mi konstatujemo ta faktum kot politično novico popolnoma objektivno, kakor tudi popolno objektivno konstatujemo faktum, da se je, po dobljenih nam sporočilih, zaupanje do grofa Hohenwarta po glasovanju o valutnih predlogih zelo ohladilo tudi pri strogo konservativnih gorenjskih volilcih. Ti so namreč glede valutnega vprašanja popolnoma stali s sklepom v tem oziru izvršenim v obdobju kat. političnega društva v Ljubljani, da naj se vsi slovenski poslanci odločno ustavijo valutnim predlogom, ker so ljudstvu v kvar in ker pospešujejo jedino le koristi velikega kapitala.“ — Te besede „Slovenca“ ne potrebujejo komentarja, naveli smo jih pa v spomin za bodoče čase. „Slovenec“ konstatuje torej, da je bilo delovanje grofa Hohenwarta v poslednjem času na kvar ljudstvu in to nam zadošča.

Položaj na Ogrskem. Ministereki predsednik ogrski se zopet mudi na Dunaju, in splošno se pričakuje, da se jutri, v sredo, reši vprašanje glede civilne poroke. Liberalni listi pišejo zopet jako samozvestno, a to nas ne sme motiti, kajti to je že tako navada, da so najpredsnejši takrat, kadar so v hudih stiskah. Najbolji dokaz, da se niti liberalci ne nadejajo, da bi krona privolila v vse tiste „garancije“, katere zahteva ogrsko ministerstvo, je pač okolnost, da so že jeli pisati o kompromisu in o odloženju tega vprašanja do jeseni. Na drugi strani so pa nasprotniki civilne poroke gotovi svoje smage tudi pri drugem glasovanju v magnatski zbornici ter računajo na zmago s 40 glasovi večine.

Vedno lepše! Komitat Maros-Torda na Ogrskem je odposlal na deželni zbor petico, zahtevajočo, da si država prisvoji vse cerkveno imetje. Zajedno je pozval vse druge municije v deželi, da se pridruže tej zahtevi. — To gibanje je jako značilno za duh, ki veje v vladnih krogih; kajti to je gotovo, da se je to gibanje pričelo na migljaj od zgoraj. „Agr. Tagblatt“ označuje te revolucionarne nakane kot — oficijelni cerkveni rop, in prav ima. Nadeja se pa, da se duhovščina tudi po tej grožnji ne umakne iz boja proti civilni poroki.

Ne verujemo. Sedaj se mnogo govori o saroki italijanskega prestolonaslednika s jedno avstrijskih nadvojvodinj. Ta govorica se nam ne zdi verojetna.

Za romunsko „ligo“. Iz Galaca poročajo, da je milijonar Tama Petcu v Braji daroval jeden milijon frankov za romunsko ligo.

Ministerska kriza na Ruskem? Londonska „Times“ poroča, da je ruski car izdal dne 26. t. m. ukaz, s katerim odzvalja posamičnim ministrom in gubernijem pravico imenovanja in odpuščenja uradnikov. Varok temu ukazu so baje razna imenovanja za svoje službe nesposobnih oseb. Ukaz odreduje zajedno, da odeslej imenuje in odpušča državne uradnike cesarske nadzorovalna komisija, katero je bil ustanovil car Nikola II. Isti list trdi, da smatrajo ministri ta ukaz kot neznaupnico in da namerujejo zaradi tega odstopiti.

Italija. Poslanska komora nadaljuje splošno razpravo o finančnih naredbah. Položaj je vedno še nejasen ker v komori ni kompaktnih strank, izvemaj agrarno skupino. Izid razprav bode odvisen od vladnih izjav v zadnjem momentu in usoda Crispijerevega ministerstva odloči se bržkone pri razpravi o davku na rente, katerega finančni minister Sonnino nikakor ne umakne. No, kakor stoji stvari sedaj, ni se bati vladi poraza; v najslabšem slučaju utegne nastati mala, parcijelna kriza. — Zanimivo vprašanje stavlja je v večerjanih razgovorih imbrani. Vprašal je namreč ministra trgovine, da-li je ime „Vis“, katero nosi nek parnik sicilijanske parobrodne družbe, latinsko, ali pa je slovansko

ter da ima potemtakem namen spominjati Italijane na izgubljeno bitko pri Visu (Lissa). Žal da ne znamo, kaj mu je odgovoril minister.

Različne vesti.

Občni zbor političnega društva „Edinost“ se boode vrtil dne 10. junija t. l. ob 10. uri predpoludne.

Zupan dr. Pitteri v nemilosti. Vedenje našega župana v poslednji seji mestnega sveta ne obojsajo le nepriestranski Nemci, ampak tudi resnicoljubni Italijani; celo oficijozus „Mattino“ bere v svoji večerjani štetvilki prav pošteno levito „prevzvišenemu g. županu“. Graja ga s finim sarkazmom, ker ni ukazal sprazniti galerijo, ko je vendar nekdo izmed slušalcev bil tako nesramen in predrsen, da se je hotel pogajati z županom, odgovorivši poslednjemu na njega opomin: „No se pol taser“ (Ni mogoče molčati). S tem se je pregrešil župan desetstokrat, trdi „Mattino“ člankar, a stotičstokrat se je pregrešil dr. Sanein, ker ni odgovoril na županovo opazko „Ma, io non posso mica far sgombrare la galleria!“ (Pa, saj vendar ne morem zaukazati, da se sprazne galerija): Gospod župan, ne morete, ampak celó morate! — V ustalem „Mattino“ seveda brani italijanstvo Trsta, no zajedno pa hvali energijo svetovalca Gorjupa, katerega imenuje „una persona gentilissima, piena di tatto e in possesso di quella calma parlamentare che potrebbe servire d'esempio a più d'uno“ — po naše: „jako uljudna oseba, polna taktosti in ima parlamentarno hladnokrvnost, ki bi mogla služiti v vlogi marsikomu“. Torej — župan v nemilosti in okoliščinski poslanec Gorjup naj bi ušli italijanske liberalce in menda tudi „konservativce“ parlamentarne dostojnosti. To vendar nekaj pomenja. In tudi konečna „Mattinova“ opazka ni slaba, češ, da se Slovenci lahko bahajo: „Vidite, ne puščajo nas govoriti, ker se nas boje“. „Mattino“ pa menda sam ne sluti, da je s tem izrekel le go lo resnico!

Ljubljanske novice. Večera je došel iz Zagreba v Ljubljano general vesoljnega frančiškanskega reda. Na potu je iz Bosne v Rim. V Bosni je imel kanonično visitacijo. V frančiškanski cerkvi ljubljanski so mu pridili slovesen vasprijem. — V nedeljo zvečer je umrl bivši mestni odbornik in dosedanjí načelnik konservativnega obrtnega društva g. Jožef Regali. Svojedobno je bil i. Regali odličan agitator v borbah med nemškutarji in narodnjaki. Naj podiva v miru! **Popravek.** V današnjem zjutranjem izdanju pomotil se je v politički vesti „Slabo samjenje“ jeden naših sotrudnikov — sicer van čast njegovi učenosti in modrosti, toda nezmotljiv vendar ni — in napisal Götthejev citat: „Das ist der Fluch der bösen That itd.“, v tem ko so pa te besede pesnika Schillerja. Oba nemška pesnika-velikana sta že pod semljo, nadejamo se zatorej, da naša pomota, katero smo bili prezrli v naglici, ne boode imela osedepolnih posledic.

Angleško sredozemsko brodovje dope v Trst dne 6. junija. Angleškem brodovju v čast se prirede rasne slavnosti.

Ljubeznjiv brat. Sinoč je napadel 30letni Karol Štibcl iz Škorklje pred mestno bolnišnico avojo 22letno sestro Karolino, službujočo pri neki rodbini v ulici Solitario hāt. 8 pretepajoč jo s palico, ker mu ni hotela dati denarja. Karolina bila je po vodo in imela je poln škaf na glavi. Da se ubrani ljubeznjivega svojega brata, treščila mu je škaf na glavo; razni ljudje so se potegnili za sestro, na kar je bratec Karol odnesel peto.

Brezerna mati. V današnjem zjutranjem izdanju „Edinosti“ javili smo, da je dne 27. t. m. padla raz okno 2letna Ana Vičič, stanujoča v 3. nadstropju hiše št. 19 v ulici Rigutti. Danes čujemo, da je mati, Katra Vičič, naročila svojemu 4letnemu sinku, naj pazi na sestrico, ker je morala iti mati po svojih opravkih. Doznavaša mati o nesreči, ki se je pripetila v nje odsotnosti, šla je v bolnišnico obiskat poneorečeno hčerko, potem pa se je vrnila domov, je dobro pretepla svojega sinka, češ, zakaj ni pazil na sestro (4letni otrok naj pazi!) in ga potem zaprla v podzemsko vlažno in temno klet. Vrgla mu je še nekoliko slame in nekoliko cunj, zagrozivši se otroku, da ostane zaprt, dokler ne pride sestrica iz bolnišnice! Ker je v doletni kleti mnogo podgan, jokaj in kričal je ubogi otrok na vse grlo; ker pa v isti hiši

stanujoči ljudje niso mogli pogovoriti matere, da izpusti otroka, poklicali so stražarje, kateri so ubogo dete oprostili po 6 urnem zaporu! Brezerna mati morala se boode zagovarjati pred sodiščem zaradi trpinčenja svojega otroka.

Pobegnil iz bolnišnice. Danes zjutraj pobegnil je iz takajnje bolnišnice 20letni slabomni težak Edvard Kohen, ki je bil v opazovalni sobi od dne 30. aprila t. l. Odnesel je s seboj bolnišnično perilo, katero je imel na sebi.

Najdena utonjenka. Več tisoč ljudij ogledalo si je večera v mrtvašnici pri sv. Justu truplo dotične ženske, katero so našli v morju pod Barkovljami, kakor smo bili sporočili v današnjem zjutranjem izdanju pod naslovom „Nesreča ali samomor?“ Samo neka Rosa Peresson misli, da je utonjenka nje sestra, 38letna hišina Oliva Gorza iz Palmanove, stanujoča v ulici del Rivo hāt. 6. Gorza je namreč izginila že 21. t. m. iz Trsta, toda svoji sestri je bila rekla, da odpotuje na dom. Peresson pa ni mogla z gotovostjo spoznati utonjenke, ker je obraz močno razbit in otekel, iz Palmanove pa ni dobila še odgovora na svoje vprašanje, da-li je nje sestra doma ali ne.

Požar. Z Vrhniko poročajo: dne 23. t. m. popoldne nastal je ogenj v hiši posestnika Andreja Šustarja v Kamniku, občina Presarje. Ogenj se je širil s grozno naglostjo in uničil skoraj vso vas. Bržkone so zanetili ogenj otroci, ki so se igrali s šepčenicami. Večina poslopij bila je zavarovana proti požaru pri graški „medesobni“ zavarovalni družbi in pri „Slaviji“.

Poskušani samomor v zaporu. 31letni Fran Mavrovič iz Boljuna pri Pazinu bil je te dni obsojen na dva tedna zapore, ker se je vrnil v Trst kjubu temu, da je bil že izgnan iz mesta. Ker pa se motu meša nekoliko v glavi, hotel se je v zaporu v ulici Tigor po noči obesiti na svoj pas. Slučajno so ga sapačili drugi jetniki šo pravočasno in poklicali paznike. Jetniški zdravnik je odposlal Mavroviča pod strogim nadzorstvom v bolnišnico na opazovanje.

Družba „Tržaški Tramvaj“ (Società Tristina Tramway) imela je dne 26. t. m. svoj XIX. redni občni zbor. Iz porodila posnemamo, da je imela družba lani za 7.534 gl. 12 nvd. več dohodkov, kakor leta 1899; skupni dohodki znašali so namreč lani 289 tisoč 567 gl. 45 nvd. Skupno premoženje družbe (vštevši konje) vredno je 1.721.522 gl. 52 nvd., od katerega je odbiti pasiva (tirjave itd.) v snešku 433.758 gl. 25 nvd. Od čistega dobička mora plačati družba magistratu 5%, to je 1.721 gl. 78 nvd. Kōnj ima tržaški „Tramvaj“ 266, vrednih 66.500 gl.; vagoni so vredni 118.670 gl. 27 nvd., kočije 68.950 gl., omnibusi 17.600 in tovrni vozovi 5.721 gl. 88 nvd. Tržaška družba je tudi lastnica tramvaja v Lvovu.

Policijsko. Večera so zaprli zaradi postopanja 25letnega dninarja Avgusta Kavčiča iz Razdrtega ter 20letnega krojaškega pomočnika Friderika Jambrošiča iz Zagreba. — 26letno Nežo Štrukelj iz Loma pri Tolminu zasedili so stražarji danes ob 3. po polnoči v gosdiču Farneto, ko si je služila avojo „van-konočni kruh“. Spremili so jo v zapor, da se ohladi. — Gostilničarju Juriju Dermanu, stanujočemu na Vrdeli hāt. 792, odnesel je večera nepoznan tat par sivih hlač, ki so se zračile na dvorišču. Hlače bile so vredne okolo 4 gl. — Policijski oficijal gospod Tiz je odpeljal večera v zapor 18letnega težaka Alojzija Ladoveca iz Trsta, kateri je bil dne 21. t. m. ukradel na plesu v gostilni „Al pozzetto“ v Škednju nekemu Ferletiču srebrno žepno uro, vredno 8 gl. Ukradeno uro našli so pri nekem gostilničarju, kjer jo je bil Ladovec zantavil za porčito vino. — 20letnemu dninarju Ivanu Piščancu iz Vipave ukradel je na Ralijevem zemljišču nepoznan tat srebrno žepno uro, vredno 6 gl.

Sodnijsko. 38letni trgovec Josip Miller iz Benetek je dobil večera zaradi poverjenja 4 mesece ječe. Miller je bil namreč drug trdke za razprodajo vina Kantz & Miller in v tem svojem svojstvu podpisal je v imenu trdke razne menjice in si pridržal več zneakov, katere je vzdignil za trdke in s tem oškodoval svojega druga Kantza za okolo 1600 gl. Zatoženca je branil odvetnik dr. Ferjančič, kateri je pobijal obtožbo v sijajnem govoru ter dokazal, da s trgovekega stališča Miller ni oškodoval svojega druga, ker dokaže še-le konečna likvidacija trdke, da-li

ne utegne Miller vso škodo pokriti iz svojega deleža od skupnega dobička. Obsojen je bil le zaradi poverjenja svote 780 gl. 80 nvd. na škodo trdke Galanti v Castellamaru, katera trdka je poslala partijo vina, koje je Miller prodal na avojo račun ter je moral valed tega Kantza povrniti škodo.

Najnovejše vesti.

Dunaj 29. Nj. Vel. cesar spremi cesarico koncem junija meseca v Campiglio na Tirolskem. Veličanstva ostaneta tam kakih 14 dni.

Dunaj 29. (Poslanska zbornica). Danes je zbornica nadaljevala razpravo o preosnovi tiskovnega zakona. Med ostalimi govorniki izjavil se je antisemit Gessmann proti preosnovi, istotako pobijal je preosnovo posl. Schwarz, posl. Koller pa jo je zagovarjal. — Ni dvomiti, da se vasprijme preosnova s veliko večino glasov.

Dunaj 29. Nj. Vel. cesar vasprijel je večera v avdijenciji predsednika tržaškega trgovinskega in pomorskega sodišča, dvornega svetnika dr. Leva Fiochija.

Dunaj 29. (Volitve v delegacije). Delegatom za Trst se izvoli poslanec Burgetaller, njegovim namestnikom pa poslanec Stalitz.

Dunaj 29. Generalni ravnatelj južne železnice, član gosposke zbornice Schüller umrl je danes v Mödlingu.

Praga 29. V večerjani seji mestnega zastopa razpravljalo se je s nova o uličnih napisih. Po podrobnih, deloma viharini razpravi sklenilo se je, da se odpolje ministerstvu priziv proti prepovedi gled aličnih napisov.

Krakov 29. Izmed 2000 nedavno štrajkujočih opekarnj jih še štrajkuje 900. Ravnatelj opekarnj privolili so v vse zahteve delavcev, izvzemši povišanje meade. Štrajkovi hoteli so večera siloma zabraniti vožnjo s opekami naložnih vozov na mestno mitnico. Štrajkovce razgnala je policija. Oblasti so posredovale tudi med delodajalci in štrajkovci.

Lvov 29. K otvoritju razstave pridejo ministri grof Falkenhayn in vitez Javorski ter (ako mu dopustijo dana parlamentarni odnošaji) marquis Bacquhem. Cesar pride v Lvov dne 7. septembra.

Pariz 29. Dupuy vasprijel je nalogo, da sestavi novo ministerstvo.

Trgovinski brzojav.
Budimpešta. Pšenica na spomlad 676—678, za jesen 701—702 Koruza za julij-avgust 478 do 480 Oves za jesen 568—570. Rž 545—547.
Pšenica nova od 77 kil. f. 685—690, od 78 kil. f. 695—700, od 79 kil. f. 705—710, od 80 kil. f. 710—715, od 81 kil. for. 720—725.
Ječmen 655—6—; proso 880—120.
Slabe ponudbe pšenice, popraševanje omejeno. Pr. dalo se je 18.000 met. stot. po stalnih cenah. Koruza zopet 10 nvd. ceneje, rž pa 5 nvd. — Otrobi jako mlačni, zanemarjeni. Vreme nestalno.
Praga. Neračunirani sladkor. Za maj 1537. Nova roba september 1275, brez posla.
Havre. Kava Santos good average za maj 9650, za september 92—, mirno.
Hamburg. Santos good average za maj 79—, september 75—, december 6950, jako mlačno.

Dunajska borza 29. maja 1894.

	večera	danes
Državni dolg v papirju	9845	9840
„ „ v srebru	9840	9830
Avstrijska renta v zlatu	12080	12065
„ „ v kronah	9790	9790
Kreditne akcije	351—	353—
London 10 let	125 15	12510
Napoleoni	995 1/2	995 1/2
100 mark	6127 1/2	6130
100 italj. lir	4470	4470

V poslovanju izkušenej osebi, ki ima sredstva potrebna za oskrbovanje jedne k r o m e

in za ustanovitve prodajalnice deželnih izdelkov, dajem v najem svojo na cesti Trst-Reka stojičo hišo in gospodarska poslopja ter sem tudi pripravljem, aktivno se tega podjetja udeleževati.

Ponudbe vasprijema pod šifro „S. T.“ iz prijaznosti upravnitvo „Edinosti“.

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reinighaus v Steinfeldu — Gradec
pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 3,
zastopnik za Primorako, Dalmacijo in Levant,
ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolice staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujski (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Gostilna „Al'Antico Moro“
ulica Solitaria 12, (po domače pri „Pračkovcu“), prodaja črna in bela vina prece vrste iz praških in dvorbenških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kraško po 40 in rizik po 48 nvd. liter. Izvratna kuhinja. — Držec se gela: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v Trstu, Piazza della Posta (Dogan) toči istrsko vino po 28 nvd., belo vino po 32 nvd., kraški toran, lastnega pridelka, po 40 nvd. liter. — V sodetkih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor se dogovorijo. — Izborna kuhinja. Vasprijema se naročila na obed in večerje po nizkih cenah. — Nadejajo se obilnega obiska beleži najudanejši

V. Kovačič.

Opazka. Vasprijema naročila na vino za notranje dežele franko železnica Trst po 15 gl. hektli.